

Azərbaycan

Fevral, 2022-ci il

BMT QAK sığınacaq axtaranlar üçün münasib şərait yaradılması və qaçqınların yerli inteqrasiya perspektivlərini artırmaq üçün hökumət və vətəndaş cəmiyyəti ilə əməkdaşlıq edir.

BMT QAK münaqişədən zərər çəkmiş əhaliyə yardımlar çatdırır, maarifləndirmə və hüquqi yardım fəaliyyətləri vasitəsi ilə məcburi köçkünlərlə qarşılıqlı əlaqələri genişləndirir.

BMT QAK münaqişə sonrası dövərdə didərginlərin qaydışına xüsusi diqqət yetirməklə davamlı həll yollarının işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsi işində fəal iştirak edir.

AİDİYYƏTDƏ OLAN ƏHALİ *

Qaçqınlar	1,603
Sığınacaq axtaranlar	42
Məcburi köçkünlər	653,921
Vətəndaşlığı olmayan şəxslər	3,585
Ümumi say	659,151

ÜÇ BAŞLICA MƏNŞƏ ÖLKƏSİ *

Qaçqınlar	Sığınacaq axtaranlar
Əfqanıstan 1,109	Əfqanıstan 24
Rusiya Federasiyası 324	Rusiya Federasiyası 18
İran 45	

*Mənbə: BMT QAK-ın 2021-ci il iyun ayının sonunda açıqlanmış hesabatı və BMT QAK-ın [məlumat platforması](#)

COVID-19 PANDEMİYASI İLƏ MÜBARİZƏ

Təşviqat: BMT QAK-ın səyləri onun aidiyyətində olan şəxslər üçün beynəlxalq hüquq və standartlara uyğun olaraq COVID-19 pandemiyası şəraitində himayə məkanının qorunub saxlanmasına yönəlib.

İnkluzivlik: Səlahiyyətli orqanlarla aparılan təşviqat sayəsində BMT QAK-ın aidiyyətində olan və vaksinlə təmin olunan şəxslər bəzi toplantılarda iştirak və xidmətlər üçün zəruri olan peyvənd sertifikatları əldə edə bilərlər.

Yardım paylanması: BMT QAK həssas durumda olan qaçqınlara əsas ehtiyacların ödənilməsi üçün nağd pul, ərzaq və zəruri yardım əşyaları paylayır.

Səhiyyə: BMT QAK Covid-19 dövründə də qeydiyyatında olanlara xidmət müəssisələri vasitəsi ilə ödənişsiz ikinci dərəcəli səhiyyə xidmətlərinin təşkilini davam etdirir.

ƏSAS MƏQAMLAR

50 mindən çox şəxs

münaqişədən zərər çəkmiş qismində qeyri-ərzaq yardımlarından faydalanıb, 654 ailəyə (2903 nəfər) nağd pul çatdırılıb. Həmçinin, Yaponiyanın "Fuji Optical" şirkəti tərəfindən 1650 eynək və 20 eşitmə cihazı paylanıb.

Qaçqınlara nağd pul yardımı

2021-ci ildə 110 qaçqın və sığınacaq axtaran ailə aylıq müavinətlə təmin olunub, 797 ailəyə isə COVID-19 pandemiyası səbəbindən yaranan çətinlikləri qarşılamaq üçün fəvqəladə nağd pul yardımı verilib.

Qaçqın ali təhsilinin təşviq olunması

2021-ci ildə DAFİ Təqaüd Proqramı çərçivəsində 23 qaçqın tələbəyə dəstək göstərilib. Bundan əlavə, BMT QAK universitet və kolleclərdə təhsil alan təxminən 47 gənc qaçqın və sığınacaq axtaran şəxsin təhsil haqqını ödəyib.

Münaqişədən ziyan çəkmiş icmalara dəstək

Donorların maliyyə dəstəyi ilə BMT QAK səlahiyyətli orqanlar və bir sıra icraçı tərəfdaşlarla əməkdaşlıq edərək münaqişədən zərər çəkmiş əhaliyə bir çox yardımlar göstərib.

Mətbuatda yayılmış ən son yazı üçün [buraya](#) daxil olun.

Başlıca prioritetlər

- **Himayə:** BMT QAK beynəlxalq standartlara uyğun adekvat himayə məkanının təmin edilməsi və əlavə himayə formalarının qəbul edilməsi üçün hakimiyyət orqanları ilə və maraqlı tərəflərlə təşviqat işləri aparır.
- **Əraziyə daxil olma imkanı:** BMT QAK əraziyə daxil olma şərtlərinə əməl edilməsinə və beynəlxalq hüquq və standartlara uyğun olaraq geri qaytarılmama prinsipinə riayət edilməsinə nəzarət edir.
- **Sığınacaq prosedurları:** BMT QAK sığınacaq prosedurlarına çıxışın monitorinqini aparır və beynəlxalq standartların gözlənməsi üçün tövsiyələr vermək və müntəzəm təlimlər keçirməklə sığınacaq prosedurlarının keyfiyyətinin artırılmasına çalışır.
- **Həll yolları:** Hüquqi statusun olmamasına baxmayaraq, 2020-ci ildən etibarən, qaçqın və sığınacaq axtaranların əmək bazarına qanuni çıxışı var və icbari tibbi sığorta haqqında qanunla əhatə olunurlar. Təşviqat nəticəsində, BMT QAK-ın aidiyyətində olan şəxslər barədə məlumatlar rəqəmsal məlumat sistemində daxil edilib və bununla onlar dövlət xidmətlərinə çıxış əldə ediblər.
- **İntegrasiya:** Qaçqınların və sığınacaq axtaranların ödənişsiz ibtidai və orta təhsilə, eləcə də ilkin səhiyyə xidmətlərinə çıxışları var. Bəzi qaçqın tələbələr DAFI Təqaüd Proqramı ilə, böyük əksəriyyəti isə BMT QAK tərəfindən təhsil haqlarının qarşılınması və birdəfəlik nağd pul yardımı ilə dəstəklənir.
- **Təşviqat:** BMT QAK beynəlxalq standartlara uyğun olaraq didərginlərin yurdlarına dönmələri üçün planın hazırlanmasında və icrasında Hökumətə yardım edir. Qurum Hökumətə mənzil, torpaq və əmlak sahələri daxil müxtəlif mövzularda məsləhət və tövsiyələr verir, qabaqcıl təcrübələri əldə edib bölüşür.
- **Qeyri-ərzaq yardımları:** BMT QAK həssas durumda olan münafişədən ziyan çəkmiş əhaliyə zəruri yardım əşyaları (yaxud mümkün olduqda nağd pul) paylamaqla dəstək göstərir.

Tərəfdaşlarla iş

- BMT QAK qaçqın, sığınacaq axtaran, məcburi köçkün, vətəndaşlığı olmayan və münafişədən zərər çəkənlər üçün himayə və yardımı əlaqələndirmək üçün dövlət və qeyri-dövlət subyektləri ilə işləyir.
- **İctimaiyyətlə əlaqələr:** BMT QAK didərginlik və vətəndaşsızlıq durumunun ağırlığı, miqyası və qurumun mandatının vacibliyi barədə məlumatlılığı təmin etmək üçün daha geniş auditoriya qurmağa çalışır. Bu yanaşma BMT-nin "2030-cu ilədək dayanıqlı inkişaf gündəliyi"ndə və "Qaçqınlar üzrə global saziş"də göstərilən subyektlərin humanitar və inkişaf səyləri ilə uzlaşdırılır.

Məcburi Köçkünlər

- Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan arasında 9 noyabr 2020-ci il tarixli bəyanata əsasən, qayıdışla bağlı nəzarət funksiyası BMT QAK-a həvalə olunub. BMT QAK ilk növbədə qayıdışın könüllü olmasını və prosesin təhlükəsiz aparılmasını təmin etmək üçün təşviqat işləri daxil olmaqla təhlil, hüquq və qaydalar barədə məsləhətlər verilməsi işinə cəlb olunub.

Vətəndaşsızlıq

- BMT QAK qeydiyyatda alınmış vətəndaşlığı olmayan şəxslərə vətəndaşlıq verilməsi barədə Hökumətin BMT QAK-ın İcraiyyə Komitəsinin Vətəndaşsızlıq Seqmentində götürdüyü vədi yerinə yetirməsinə kömək edir.
- BMT QAK Dövlət Miqrasiya Xidmətinə ölkədə vətəndaşsızlıq riski altında olan şəxslərin müəyyən edilməsi üzrə maarifləndirmə işində köməklik göstərir.

BMT QAK Azərbaycanda

Heyət:

- 21 Milli heyət
- 5 Xaricilər
- 3 Yardımcı heyət

İdarələr:

- 1 Bakıda yerləşən ölkə idarəsi
- 1 Bakı şəhərində Qəbul Mərkəzi

Maliyyə məlumatı (22 fevral 2022-ci il tarixə)

Maliyyə ehtiyacları

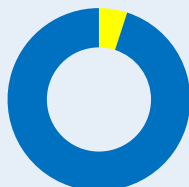
7.2 milyon ABŞ dolları

Təmin olunub:

5%

0.4 M

Boşluq
95%
6.8 M

BMT QAK 2022-ci il global proqramlar üçün edilmiş şərtsiz və qismən şərtli ayırmalara görə donörlərə təşəkkürünü bildirir.

10 milyon ABŞ dolları və daha çox ianə etmiş donörlər aşağıdakılardır:

İsveç | Norveç | Niderland | Danimarka | Almaniya | İsveçrə | Belçika | İrlandiya

Şərtsiz ayırmalar BMT QAK-a aidiyyətində olan əhəlinin kəskin ehtiyacları və ən böyük risk altında olan qruplarına yetişmək üçün sərbəst fəaliyyət imkanı yaradır.